

Kriisikeskusbarometrin 2025 tulokset

Kevät 2025

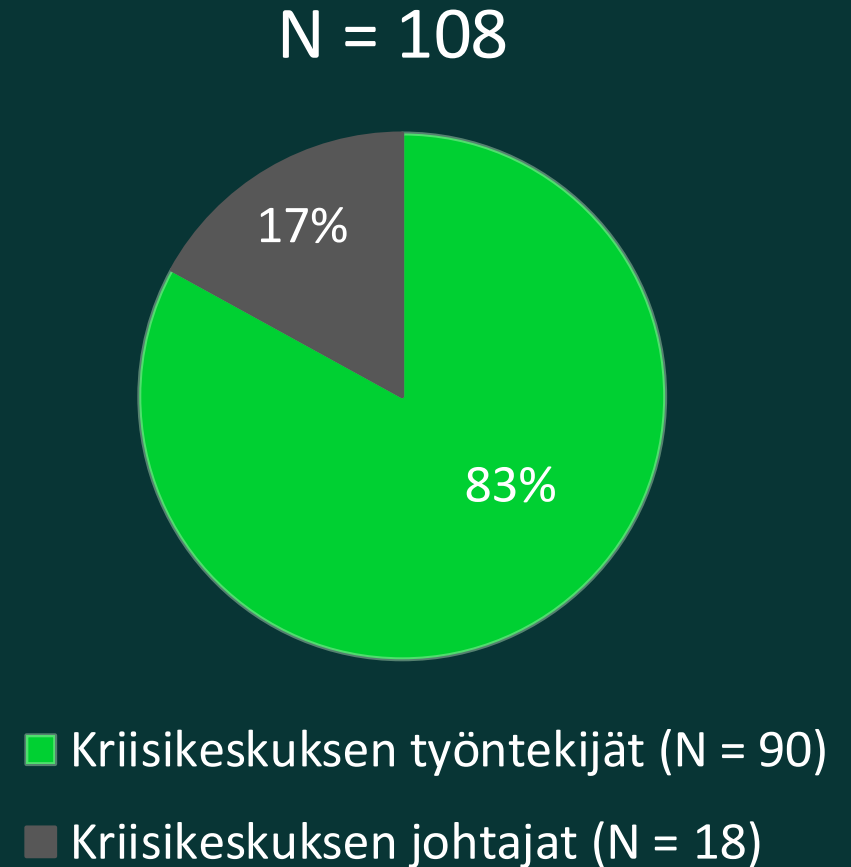
11.6.2025

Kyseessä oli MIELI ry:n toinen kriisikeskusbarometri

- Toteutettiin verkkokyselynä aikavälillä 6.5.2025-20.5.2025
- Kysely lähetettiin kaikille kriisikeskusverkoston työntekijöille, kriisikeskusjohtajille sekä Itsemurhien ehkäisykeskuksen työntekijöille
- Tavoitteena oli kartoittaa kriisikeskusverkoston työntekijöiden sekä johtajien havaintoja ja huomioita mielenterveystilanteesta ja kriisityöstä sekä niiden muutoksista.
- Kriisikeskusbarometri pyritään toteuttamaan jatkossa vuosittain. Ensimmäinen barometri toteutettiin huhtikuussa 2024.
- MIELI ry:n kriisikeskusverkosto tukee ihmisiä kriiseissä ja vaikeissa elämäntilanteissa kasvokkain kriisivastaanotoilla, ryhmissä, MIELI Kriisipuhelimessa ja verkossa.
- Kriisivastaanotolle pääsee noin 30 paikkakunnalla ja etänä.
- Kohtaamisia kriisikeskusverkostossa oli viime vuonna yhteensä 150 000

Jokainen kriisikeskus vastasi vuoden 2025 barometriin

- Vastausprosentti oli noin 95 %
- Kyselyyn vastasi 108 henkilöä (103 vastausta v. 2024)
 - Kriisikeskuksia oli yhteensä 21, joista jokaisesta saatiin vähintään kaksi vastausta
 - Kyselyyn vastattiin kaikilta hyvinvointialueilta
- Vastaajat työskentelevät MIELI ry:n kriisikeskusverkostossa kriisikeskusten johtajina sekä työntekijöinä. Kriisikeskusten työntekijät vastasivat kyselyyn anonymisti.
- Kyselyssä oli kaikille yhteisten kysymysten lisäksi erillisiä kysymyksiä kriisikeskusjohtajille

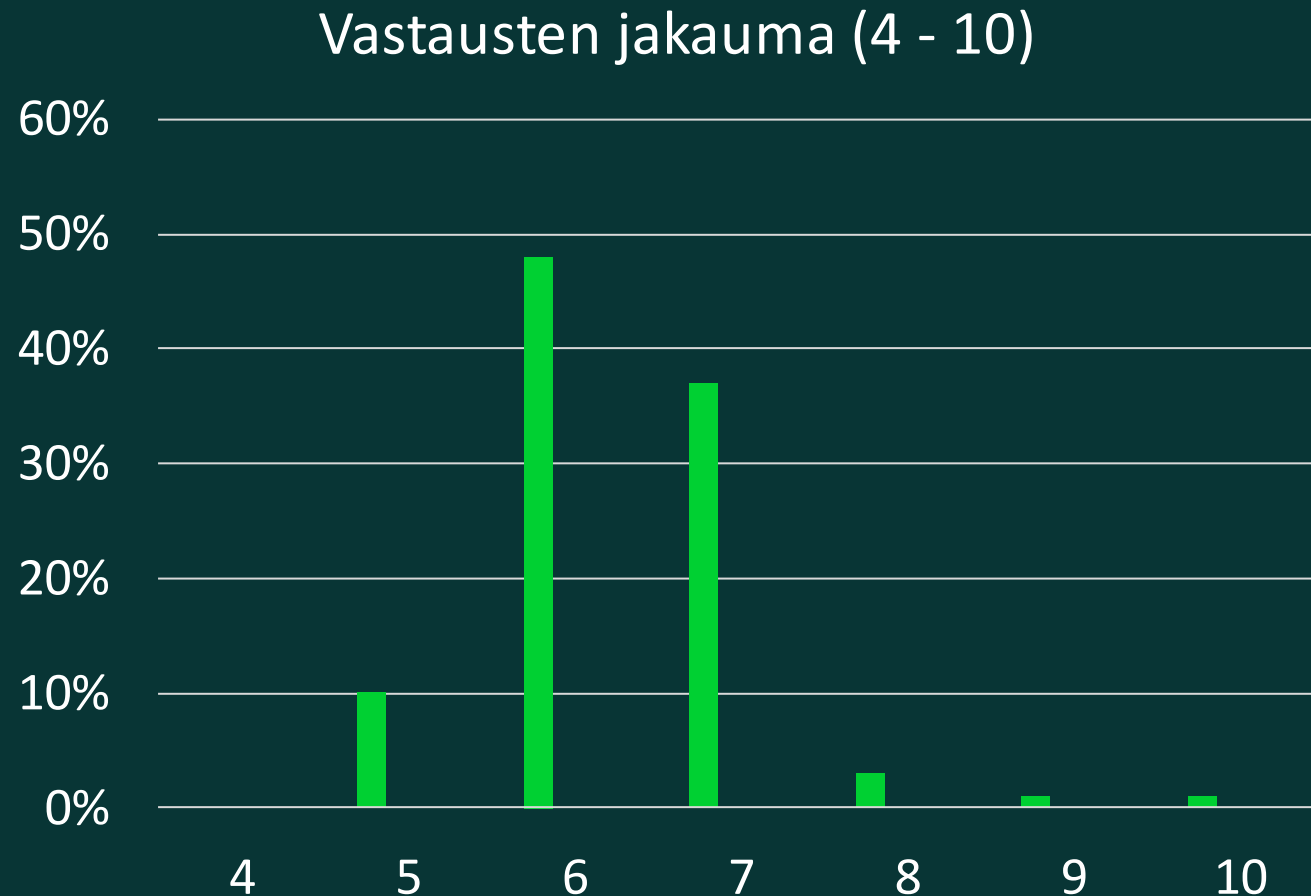
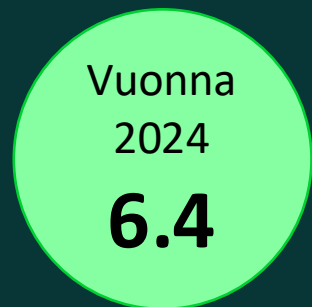

Kyselyn vastaukset vuonna 2025

Arvioi kriisityöstä saamaasi näkymää, minkä kouluarvosanan antaisit asiakkaaksi ohjautuneiden ihmisten yleiselle voinnille viimeisen puolen vuoden aikana?

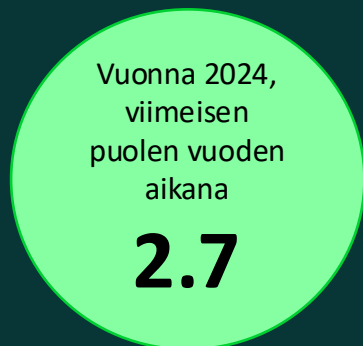
Kokonaiskeskisarvo
N = 101

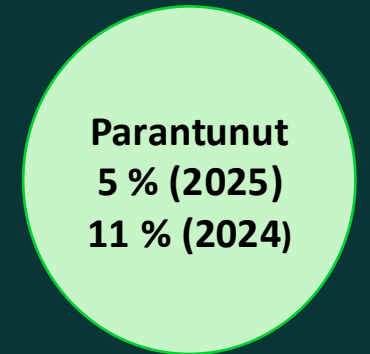
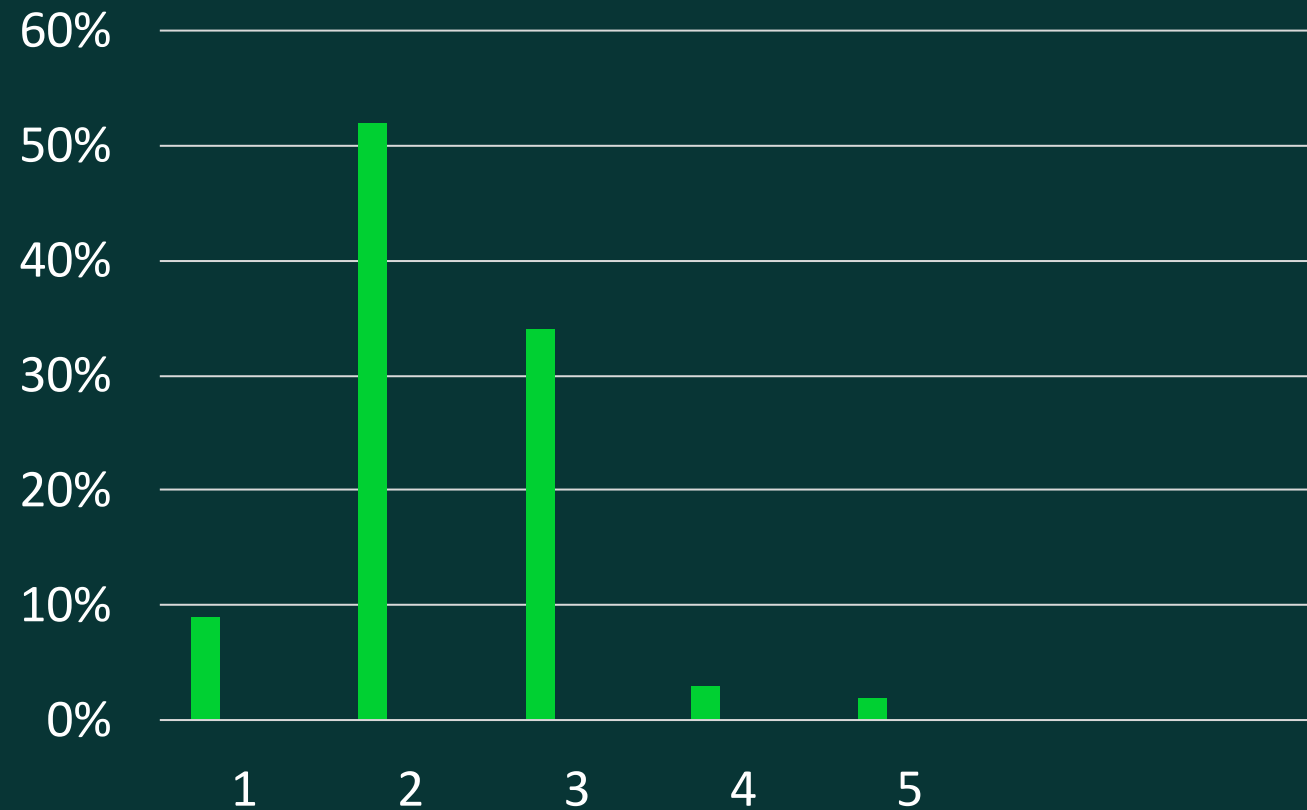
Arvioi kriisityöstä saamaasi näkymää, onko asiakkaaksi ohjautuneiden ihmisten yleinen vointi viimeisen vuoden aikana...

Kokonaiskeskiarvo
N = 101

Vastausten jakauma (1 - 5)

4+5

1+2

Vastausasteikko: 1 = heikentynyt huomattavasti, 2 = heikentynyt jonkin verran, 3 = ei muutosta, 4 = parantunut jonkin verran, 5 = parantunut huomattavasti

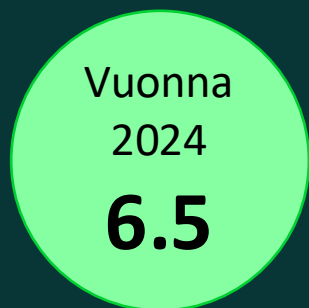
Tulokset: 60 % vastaajista kokee ihmisten yleisen voinnin heikentyneen

- Ihmisten yleisen voinnin kouluarvosanan keskiarvo on 6.4
- Yleisen voinnin arviot vaihtelevat eri kriisikeskuksissa arvojen 6-7 välillä
- Ihmisten yleinen vointi oli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin tehdyssä Kriisibarometrissa (keskiarvo 6.4)
- Ihmisten yleisen voinnin arvioidaan heikentyneen jonkin verran viimeisen vuoden aikana
- Edelliseen kriisibarometriin verrattuna entistä useampi kokee asiakkaiden voinnin heikentyneen
 - Noin 60 % kokee, että asiakkaiden vointi on heikentynyt, kun vuonna 2024 näin koki 40 %
 - Noin 5 % kokee asiakkaiden voinnin parantuneen, kun vuonna 2024 näin koki noin 10 %
- Ihmisten voinnin koetaan heikentyneen kaikilla alueilla lukuun ottamatta Oulua ja Kouvola, joissa voinnin koetaan pysyneen entisellään
- Sastamalassa ja Jyväskylässä koetaan ihmisten voinnin heikentyneen muita alueita enemmän

Arvioi kriisityöstä saamaasi näkymää, minkä kouluarvosanan antaisit ihmisten avun saamiselle hyvinvointialueesi sote-palveluissa? Vastaa sen hyvinvointialueen osalta, missä kriisikeskukseksi sijaitsee

Kokonaiskeskisarvo
N = 96

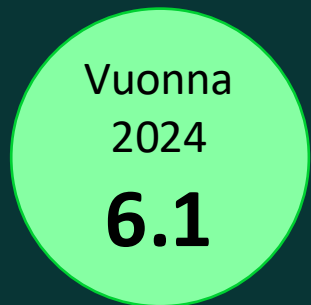
Vastausten jakauma (4 - 10)

Arvioi kriisityöstä saamaasi näkymää, minkä kouluarvosanan antaisit ihmisten avun saamiselle hyvinvointialueesi mielenterveyspalveluissa? Vastaa sen hyvinvointialueen osalta, missä kriisikeskuksesi sijaitsee

Kokonaiskeskisarvo
N = 96

Vastausten jakauma (4 - 10)

Tulokset: Avun saaminen sote- ja mielenterveyspalveluista on heikkoa ja alueelliset erot ovat suuria – pientä mahdollista myönteistä kehitystä vuoteen 2024 verrattuna

- Sote-palveluista avun saamisen kouluarvosanan keskiarvo on 6.7
 - Vuonna 2024 vastaava luku oli 6.5
 - Avun saamisen keskiarvot vaihtelevat välillä 5.5-8
- Alueelliset erot ovat suuria
 - Paras tilanne on Kemissä (8)
 - Heikoin tilanne on Joensuussa (5.5) ja Kainuussa (5.7)
- Mielenterveyspalveluista avun saamisen kouluarvosanan keskiarvo on 6.4
 - Vuonna 2024 vastaava luku oli 6.1
 - Avun saamisen keskiarvot vaihtelevat välillä 5.5-8
- Alueelliset erot ovat suuria
 - Paras tilanne on Kemissä (8)
 - Heikoin tilanne on Joensuussa (5.5), Kuopiossa (5.7), Sastamalassa (5.8) ja Tampereella (5.8)

Vastaa sen hyvinvointialueen osalta, missä kriisikeskuksesi sijaitsee. Arvioi kriisityöstä saamaasi näkymää, onko viimeisen vuoden aikana ihmisten pääsy sote-palveluihin

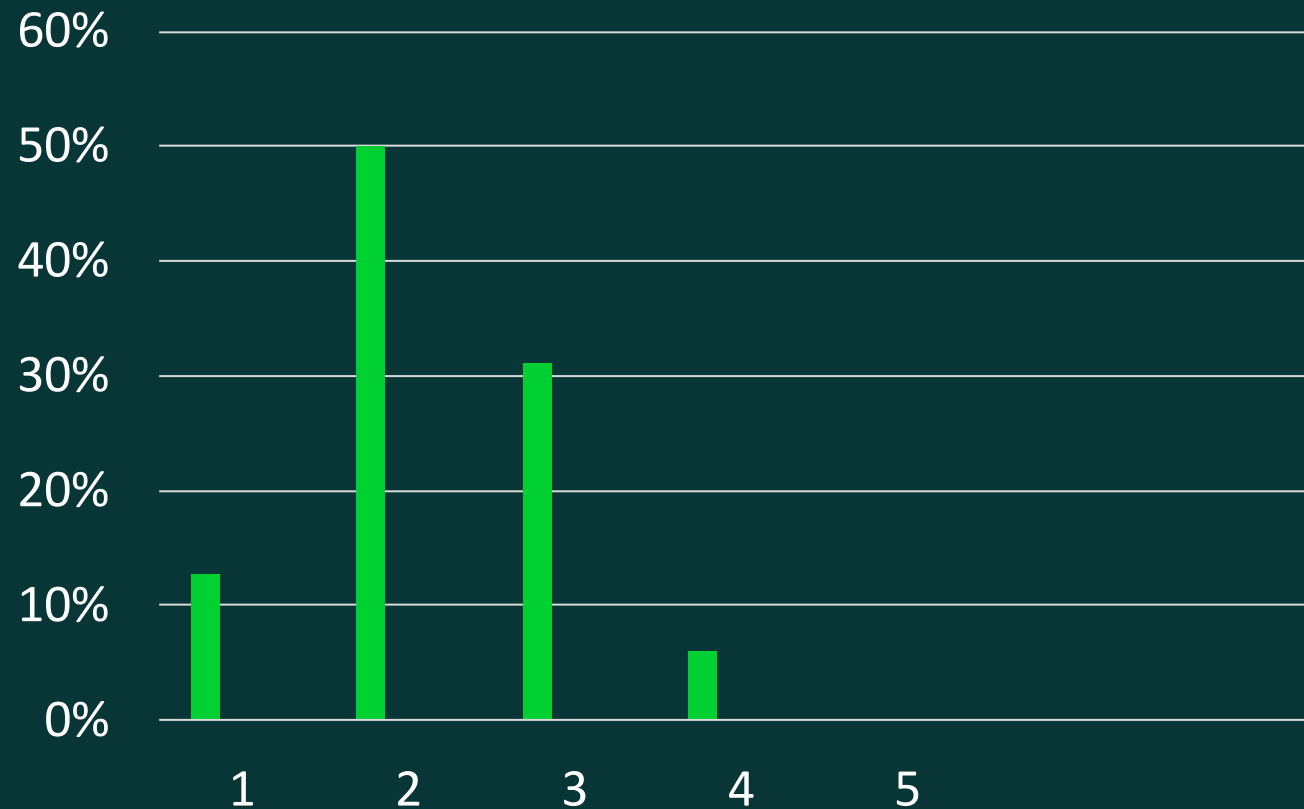

Kokonaiskeskiarvo
N = 96

Vuonna 2024:
vuoden 2023
sote-
uudistuksen
jälkeen

2.2

Vastausten jakauma (1 - 5)

Vastausasteikko: 1 = heikentynyt huomattavasti, 2 = heikentynyt jonkin verran, 3 = ei muutosta, 4 = parantunut jonkin verran, 5 = parantunut huomattavasti

Parantunut
6 % (2025)
4 % (2024)

4+5

Heikentynyt
63 % (2025)
70 % (2024)

1+2

Vastaa sen hyvinvointialueen osalta, missä kriisikeskuksesi sijaitsee. Arvioi kriisityöstä saamaasi näkymää, onko viimeisen vuoden aikana pääsy mielenterveyspalveluihin hyvinvointialueellasi...

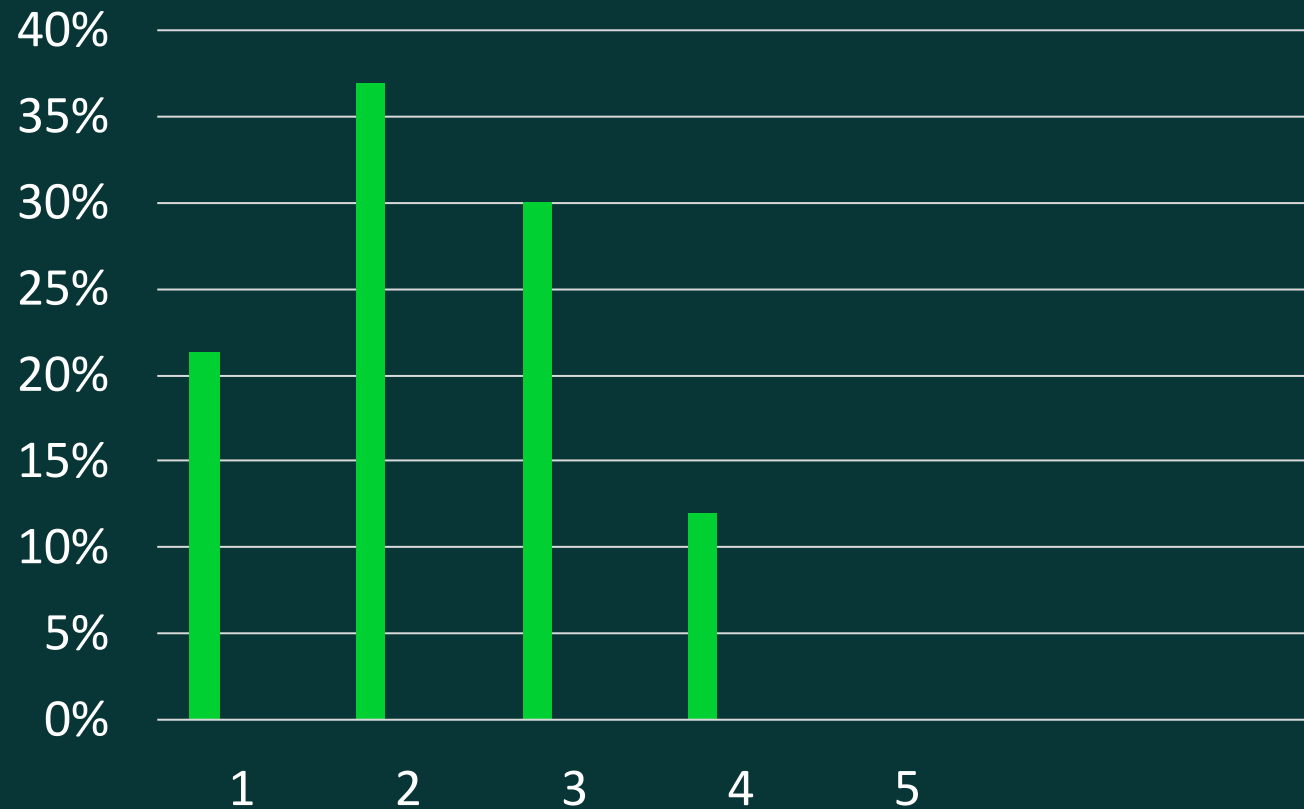

Kokonaiskeskiarvo
N = 95

Vuonna 2024:
vuoden 2023
sote-
uudistuksen
jälkeen

2.3

Vastausten jakauma (1 - 5)

4+5

1+2

Vastausasteikko: 1 = heikentynyt huomattavasti, 2 = heikentynyt jonkin verran, 3 = ei muutosta, 4 = parantunut jonkin verran, 5 = parantunut huomattavasti

Tulokset: Sote- ja mielenterveyspalveluihin pääsy on heikentynyt lähes jokaisella alueella – pientä myönteistä kehitystä mielenterveyspalveluihin pääsyssä vuoteen 2024 verrattuna

- Sote-palveluihin pääsyn viimeisen vuoden aikana kokee heikentyneen 63 % ja parantuneen 6 % vastaajista
 - Kolmasosa kokee, että palveluihin pääsyssä ei ole tapahtunut muutosta
- Vaasassa/Kokkolassa on pääsy parantunut jonkin verran, mutta kaikilla muilla alueilla pääsy on heikentynyt viimeisen vuoden aikana
 - Pääsy sote-palveluihin on heikentynyt huomattavasti Hyvinkäällä, Joensuussa ja Jyväskylässä
- Mielenterveyspalveluihin pääsyn viimeisen vuoden aikana kokee heikentyneen 58 % ja parantuneen 12 % vastaajista
 - Kolmasosa kokee, että palveluihin pääsyssä ei ole tapahtunut muutosta
- Vaasassa/Kokkolassa on pääsy parantunut jonkin verran, mutta kaikilla muilla alueilla pääsy on heikentynyt viimeisen vuoden aikana
 - Pääsy mielenterveyspalveluihin on heikentynyt huomattavasti Hyvinkäällä, Joensuussa ja Kuopiossa

Kriisikeskusjohtajille suunnatut kysymykset

Minkä kouluarvosanan antaisit kriisikeskuksesi ja hyvinvointialueesi väliselle yhteistyölle tällä hetkellä?

8.0

Kokonaiskeskisarvo
N = 18

Vuonna
2024

7.6

Vastausten jakauma (4 - 10)

Minkä kouluarvosanan antaisit kriisikeskuksesi ja kuntasi/kuntiesi väliselle yhteistyölle hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä tällä hetkellä?

7.3

Kokonaiskeskisarvo
N = 17

Uusi
kysymys

Vastausten jakauma (4 - 10)

Tulokset: Kriisikeskuksen välinen yhteistyö hyvinvointialueiden ja kuntien kanssa arvioidaan varsin hyväksi, mutta alueelliset erot ovat suuria

- Kriisikeskuksen ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö oli kouluarvosanan keskiarvona 8
 - Vuonna 2024 keskiarvo oli 7.6
- Alueelliset erot ovat suuria
 - Paras yhteistyö oli Kainuussa, Rovaniemellä ja Vaasa/Kokkolassa (9)
 - Heikoin yhteistyö oli Turussa (6)
- Kriisikeskuksen ja kunnan välinen yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä oli kouluarvosanan keskiarvona 7.3
- Alueelliset erot ovat suuria
 - Paras yhteistyö oli Seinäjoella (9)
 - Heikoin yhteistyö oli Jyväskylässä, Kemissä, Kouvolassa, Lappeenrannassa ja Salossa (6)

Arvioi väitettä: Johtamallani kriisikeskuksella on hyvinvointialueen kanssa käynnissä palvelupolkujen tai toimintatapojen kehitystyö, mikä näkyy tai tulee näkymään konkreettisesti asukkaiden palveluissa

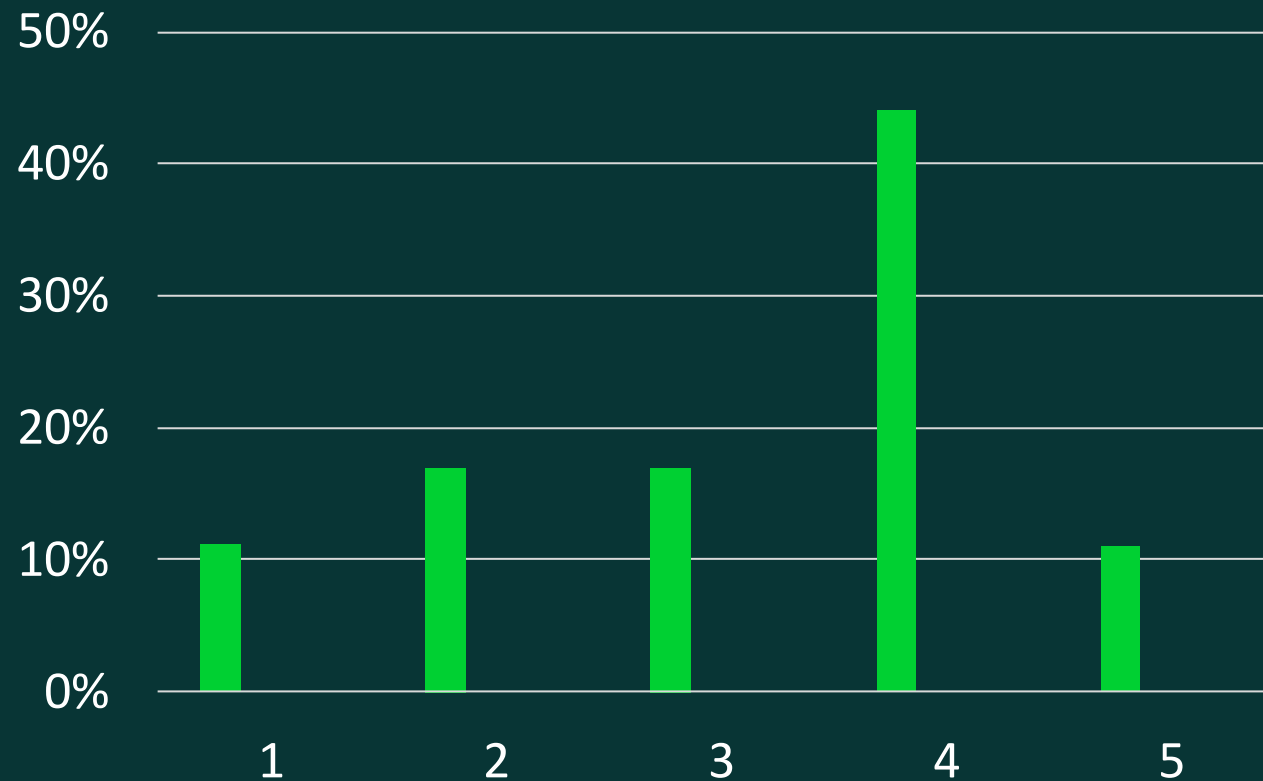
3.3

Kokonaiskeskisarvo
N = 18

Vuonna
2024

3.4

Vastausten jakauma (1 - 5)

Vastausasteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = jokseenkin samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä

Samaa mieltä:
55 % (2025)
53 % (2024)

4+5

Eri mieltä:
28 % (2025)
26 % (2024)

1+2

Tulokset: Yli puolella kriisikeskuksista on käynnissä palvelupolkujen tai toimintatapojen kehitystyö hyvinvointialueiden kanssa, mutta alueelliset erot ovat suuria

- 55 % kriisikeskusjohtajista on samaa mieltä ja 28% eri mieltä siitä, että kriisikeskuksella on hyvinvointialueen kanssa käynnissä palvelupolkujen tai toimintatapojen kehitystyö, mikä näkyy tai tulee näkymään konkreettisesti asukkaiden palveluissa
- Alueelliset erot ovat suuria
 - Täysin samaa mieltä olivat Jyväskylä ja Kainuu
 - Täysin eri mieltä olivat Salo ja Vaasa/Kokkola

Koonnit avoimista vastauksista 2025

Pohdi tekemääsi kriisityötä. Millaisia havaintoja olet tehnyt talousvaikeuksista asiakkaiden tilanteiden taustalla viimeisen vuoden aikana? Pohdi erityisesti mahdollisia muutoksia, ilmiöitä tai trendejä.

Talousvaikeudet ovat lisääntyneet

- Kaikki kriisikeskukset kokivat asiakkaidensa talouteen ja toimeentuloon liittyvien ongelmien lisääntyneen viimeisen vuoden aikana. Taloushuolien nähtiin lisääntyneen erityisesti yksinhuoltajilla, pitkäaikaistyöttömillä, opiskelijoilla, maahanmuuttajilla ja osalla ikääntyneistä. Etenkin nuorten kohdalla toimeentulon riittämättömyys oli vaikuttanut mielenterveyteen ja jaksamiseen opinnoissa tai työttömänä. Opintoja oli jouduttu keskeyttämään taloudellisten syiden takia ja toivottomuus oli lisääntynyt.
- Talousvaikeuksien syyt olivat moninaisia. Yleisimpinä syinä mainittiin hintojen nousu, sosiaaliturvaan tehty leikkaukset, sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakasmaksujen korotukset ja työllistymisen vaikeudet. Talousongelmia kohdattiin myös elämän kriisitilanteissa, kuten sairastumisen, eron tai läheisen kuoleman seurauksena. Lisäksi osa asiakkaista oli talousongelmissa petosten tai rahapelaamisen takia. Myös velkaantuminen oli lisääntynyt viimeisen vuoden aikana.

Talousvaikeudet lisänneet psyykkistä kuormitusta ja puutetta arjen perustarpeista

- Taloushuolien nähtiin lisänneen asiakkaiden psyykkistä kuormitusta, huolta, stressiä ja ahdistusta. Lapsiperheissä talousvaikeudet heijastuivat myös lapseen ja parisuhteisiin. Erityisesti pienituloisten ja haavoittuvassa asemassa olevien taloushuolet kuormittivat. Talousvaikeudet näkyivät myös kriisikeskusten tekemässä yhteistyössä. Esimerkiksi lasten kerhoissa ja leireillä huomattiin menevän ruokaa huomattavasti enemmän kuin ennen ja osa lapsista on ollut selvästi nälkäisiä.
- Osan asiakkaiden kohdalla talousongelmat linkittyivät itsetuhoisuuteen. Itsemurhaa yrittäneet kertoivat, että yksi merkittävä itsetuhoisten ajatusten taustalla vaikuttava tekijä on ollut talousvaikeudet. Joidenkin asiakkaiden mukaan itsemurhayrityksen laukaiseva tekijä oli ollut tieto kielteisestä päätöksestä tukihakemukseen.

Pohdi tekemääsi kriisityötä. Millaisia havaintoja olet tehnyt talousvaikeuksista asiakkaiden tilanteiden taustalla viimeisen vuoden aikana? Pohdi erityisesti mahdollisia muutoksia, ilmiöitä tai trendejä.

Maahanmuuttajataustaisilla on erityisen haastava taloustilanne

- Erityisen haastavaksi ja kuormittavaksi tilanteensa kokivat maahanmuuttajataustaiset asiakkaat. Heitä kuormittivat työllistymisen vaikeus, vastaanottorahan ja sosiaalietuuksien leikkaukset sekä jatko-oleskelulupiin ja perheen yhdistämiseen liittyvät taloudellista toimeentuloa koskevat edellytykset. Myös maahanmuuttopolitiikan muutokset ja uhat lisäsivät huolta tulevasta.
- Opiskelijoina Suomeen tulleilla taloudellinen paine saattoi olla todella raskas. Oleskeluluvan takeeksi tulojen tulee ylittää tietty taso, jolloin työtä on tehty kohtuuttomilla työehdoilla ja huonoissa työoloissa. Työtä on ollut tehtävä jopa silloin, vaikka opiskelija on ollut sairauslomalla vakavien mielenterveys- ja traumaoireiden vuoksi.

Talousvaikeudet ovat heikentäneet palveluiden saantia

- Talousongelmat olivat vähentäneet esimerkiksi mahdollisuuksia harrastamiseen, mutta myös perustarpeista oli jouduttu karsimaan. Osalla raha ei riittänyt ruokaan tai lääkkeisiin. Taloudestaan kantoi huolta myös monet heistä, joilla toimeentulo oli vielä riittävä. Asiakkaissa oli pelkoa mahdollisesta työttömyydestä ja osa pienipalkkaisista koki, etteivät rahat riitä elämiseen työssäkäynnistä huolimatta.
- Sote-asiakasmaksujen nousu oli vaikeuttanut osan mahdollisuutta hakeutua palveluihin tai hoitoon. Asiakkaat kertoivat myös psykoterapian omavastuun olevan taloudellinen este mielenterveyshoidolle. Lisäksi sote-palveluiden siirtyminen kauemmaksi oli heikentänyt mahdollisuutta hakeutua palveluihin esimerkiksi kulkemiseen liittyvien kustannusten takia.

Pohdi tekemääsi kriisityötä. Millaisia havaintoja olet tehnyt talousvaikeuksista asiakkaiden tilanteiden taustalla viimeisen vuoden aikana? Pohdi erityisesti mahdollisia muutoksia, ilmiöitä tai trendejä.

Talousvaikeudet rapauttavat luottamusta yhteiskuntaan

- Huoli toimeentulosta ja pelko tulevaisuudesta lisäsivät turvattomuutta ja vääryyden kokemuksia. Hallituksen tekemät leikkaukset sosiaaliturvasta lisäsivät ahdistusta ja toivottomuutta tulevaisuudesta. Esimerkiksi asumistukileikkauksista seuranneet Kelan määräykset muuttaa edullisempaan asuntoon koettiin haastaviksi ja osin mahdottomiksi.
- Työllistyminen koettiin vaikeaksi, ja osa koki työttömiin kohdistetut toimet ja julkisen keskustelun syyllistävänä ja kuormittavana. Talousvaikeudet heijastuivat myös mahdollisuuksiin tehdä elämänmuutoksia. Asiakkaat kertoivat, että taloudellinen riippuvuus on estänyt heitä eroamasta parisuhteistaan - jopa väkivaltaisista suhteista.

Ratkaisuehdotus

”Kriisityössä voisi ottaa talousasioita enemmänkin puheeksi, nyt ehkä työntekijöillä on jonkun verran arkuutta tai kokemuksen puutetta puheeksiottamisessa. Uskoisin että taloushuolet näkyisivät vielä vahvemmin, mikäli ne otettaisiin aina esille vastaanotoilla.”

Pohdi tekemääsi kriisityötä. Millaisia havaintoja olet tehnyt hyvinvointialueesi sote-palveluista viimeisen vuoden aikana? Pohdi erityisesti mahdollisia muutoksia, ilmiöitä tai trendejä.

Sosiaali- ja terveyspalveluihin on entistä vaikeampi päästä ja jonot ovat kasvaneet

- Sosiaali- ja terveyspalveluihin pääsy on vaikeutunut ja hoitojonot ovat kasvaneet. Hallituksen toteuttama hoitotakuun pidennys näkyy avunsaannin viivästymisenä ja hyvinvointialueiden rahoitus tilanne avunsaannin heikentymisenä. Haasteita ovat olleet esimerkiksi ruuhkautuneet puhelinpalvelut, digitaalisten palveluiden soveltumattomuus kaikille ja pidentyneet matkat palveluihin. Useilla oli kokemus, että takaisinsoittoja ei tehdä lupauksista huolimatta. Asiakkaat kokivat palveluissa myös kohtaamattomuutta ja työntekijöiden kuormittuneisuutta. Toisaalta joskus yksittäinen työntekijä oli ollut ratkaiseva avun antaja.
- Palvelujärjestelmä koettiin vaikeaksi, sekavaksi ja vaikeasti saavutettavana. Palveluiden uudelleenjärjestelyt, kuten lakkautukset ja digipalvelut olivat hämmentäneet asiakkaita ja työntekijöitä. Myös hoitoon pääsyn kriteereitä oli kiristetty etenkin pitkäaikaista hoitoa tarvitsevien osalta, ja erityisesti vakavammin sairaat vaikuttivat jääneen ilman apua. Esimerkiksi vanhusten ja vammaisten pääsy erilaisten palveluiden piiriin oli kaventunut leikkauksien myötä.
- Kokemusten mukaan sosiaali- ja terveyspalvelut eivät toimi yhdenvertaisesti eri puolilla Suomea. Alueelliset erot koettiin suuriksi, mutta myös saman alueen sisällä oli eroja palveluiden saannissa yksilötasolla. Palveluiden saanti koettiin sattumanvaraiseksi. Joillakin alueilla tiettyjä palveluita, kuten perheiden ja nuorten palveluita oli saatu vahvistettua.

Pohdi tekemääsi kriisityötä. Millaisia havaintoja olet tehnyt hyvinvointialueesi sote-palveluista viimeisen vuoden aikana? Pohdi erityisesti mahdollisia muutoksia, ilmiöitä tai trendejä.

Erityisesti mielenterveyspalvelut ovat riittämättömiä aiheuttaen kärsimystä ja ongelmien syvenemistä

- Jonot mielenterveyspalveluiden olivat kasvaneet ja ihmiset kokivat, että hoitoa ei saa, se on puutteellista tai sitä joutuu odottamaan liian kauan. Esimerkiksi neuropsykiatriisiin tutkimuksiin saattoi olla kahden vuoden jono.
- Joillakin alueilla mielenterveyspalveluiden saanti ei perustunut asiakkaan tarpeeseen, vaan palveluihin oli tehty kategorisesti esimerkiksi kolmen hoitokerran rajauksia. Osa asiakkaista koki terapianavigaattorin työläänä ja myös psykiatripulaa nähtiin heikentävän mielenterveyspalveluita.
- Akuuteissa ja traumaattisissa kriiseissä apu oli joskus annettu pitkän ajan päähen ja apu oli rajautunut usein yhteen tai kahteen kertaan. Tämän jälkeen asiakas jätettiin yksin.
- Mielenterveyspalveluiden puutteet aiheuttivat kärsimystä, ongelmien ja sairauksien syvenemistä sekä uupumusta, arvottomuutta ja itsetuhoisuutta. Muutamalla alueella oli perustason mielenterveyspalveluita saatu vahvistettua.

Kriisikeskuksissa ihmisten hätä ja palveluiden riittämättömyys näkyvät

- Hyvinvointialueiden palveluiden riittämättömyys heijastuu kriisikeskuksiin. Varsinaisen kriisityön lisäksi kriisikeskuksiin ohjattiin asiakkaita, jotka jonottivat hyvinvointialueiden lakisääteisiin palveluihin tai joille ei pystytty tarjoamaan riittävästi mielenterveyshoitoa. Myös itsetuhoisuuteen oli vaikea saada apua terveydenhuollosta, ja heitäkin ohjattiin ennaltaehkäisevään järjestötoimintaan. Hyvinvointialueiden työntekijät tiedostivat ongelman, mutta eivät nähneet vaihtoehtoa, kun muuta apua ei ollut saatavilla. Asiakkaiden oikeus lakisääteisiin mielenterveyspalveluihin ei näyttänyt toteutuvan.
- Puutteelliset mielenterveyspalvelut aiheuttivat kriisikeskusten asiakkaissa psyykkistä kuormitusta, epäoikeudenmukaisuuden kokemusta, ongelmia jaksamisessa sekä itsetuhoisuuden lisääntymistä. Myös asiakkaiden huoli läheisistään lisääntyi kriisityössä ja siihen liittyi usein tyytymättömyys tai turvattomuus sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Mitä konkreettisia toimenpiteitä tarvittaisiin paikallisesti ja alueellisesti, että ihmisten hyvinvointi ja mielenterveys parantuisi?

Ennaltaehkäisyyn panostaminen vähentää kärsimystä ja kustannuksia

- Ihmisten hyvinvoinnin ja mielenterveyden vahvistamiseksi nähtiin ennaltaehkäisyyn panostaminen tärkeäksi. Elämän perusedellytykset, kuten riittävä toimeentulo tulee turvata kaikille. Ennaltaehkäisyä on esimerkiksi riskitekijöihin puuttuminen, kuten väkivallan puheeksiotto asiakastilanteessa tai ammattilaisten koulutus itsemurhien ehkäisemiseksi.
- Järjestöillä nähtiin olevan keskeinen rooli ennaltaehkäisyssä ja matalan kynnyksen tuen tarjoamisessa. Ennaltaehkäisyyn nähtiin vähentävän ihmisten kärsimystä, ongelmien syvenemistä ja kalliimpien palveluiden tarvetta. Esimerkiksi vanhusten sosiaaliset tapaamiset mahdollistavat taksikortit ja harrastussetelit nähtiin ennaltaehkäisevinä keinoina.

Sote-palveluiden tulee olla riittäviä, oikea-aikaisia ja yhdenvertaisuutta vahvistavia

- Sote-palveluiden ja erityisesti mielenterveyspalveluiden tilanne huolestutti laajasti. Palveluihin pääsyä ja saatavuutta tulee vahvistaa ja resurssien olla riittävät. Kustannussäästöjä toivottiin tarkasteltavan monipuolisemmin esim. huomioiden hoitojonojen aiheuttama lisääntynyt palvelutarve sekä matkakustannusten lisääntyminen palveluihin pääsemiseksi.
- Tarvetta nähtiin myös sote-palvelujärjestelmän kehittämiseksi esimerkiksi sujuvien palvelupolkujen ja -ohjauksen varmistamiseksi. Myös järjestöjen hyödyntäminen ja yhteistyö nähtiin keinoina lisätä ihmisten avunsaantia. Esiin nousi myös tarve yhdenvertaisuuden lisäämiselle. Palveluiden tulee soveltua ja olla mahdollisia kaikille esimerkiksi digitaalisista taidoista tai köyhyydestä riippumatta.

Miten järjestöt on huomioitu hyvinvointialueesi rakenteissa? Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet myönteisesti tai kielteisesti kriisikeskuksesi yhteistyöhön hyvinvointialueen kanssa?

Hyvinvointialueet hyötyisivät järjestöyhteistyön vahvistamisesta

- Järjestöjen ja hyvinvointialueiden väliselle yhteistyölle on löydetty rakenteita ja toimintatapoja. Alueelliset erot ovat kuitenkin suuria. Kriisikeskusjohtajat kokivat, että järjestöjen osallisuudella ja yhteistyöllä voitaisiin vahvistaa tuloksia ja hyötyjä.
- Yhteistyön rakenteita olivat esimerkiksi kumppanuussopimukset ja -avustukset, järjestöneuvottelukunnat, järjestöyhteistyöryhmät, nimetyt järjestöyhdyshenkilöt sekä järjestöjen huomioiminen hyvinvointialueen strategiassa.
- Kehitettävää nähtiin esimerkiksi toimivien palvelupolkujen ja asiakasohjauksen sekä konkreettisen yhteistyön lisäämiseksi työntekijätasolla. Huolta kannettiin järjestöavustusten riittävydestä tällä hetkellä ja tulevaisuudessa.